

ÖVNINGSUPPGIFTER

Förteckningsövningar – Fyll i förteckningsblanketten med utgångspunkt i informationen nedan. Fundera även på om det är några åtgärder du behöver vidta angående kontostruktur eller uppdraget i stort när du fått en bild av huvudmannens ekonomi.

1. Du blev förordnad god man för Sven den 27 oktober 2021. Den 1 november besöker du banken och får tillgång till hans konton och öppnar upp ett privata medel-konto till honom. Följande är känt om Sven tillgångar och skulder per den 27 oktober:

- 27 000 kr på personkontot där Svens pension går in
- 550 000 kr på ett sparkonto
- 5 B-aktier i Ericsson, till ett aktuellt marknadsvärde om totalt 390 kronor.
- 15 000 kr på ett ISK-konto
- Sven har 2 000 kr i sin plånbok
- Den 1 november sätter du in 5 000 kr på det nyöppnade privata medel-kontot
- En obetald hyresfaktura om 10 200 kr
- 25 000 kr i skuld hos Kronofogden
- El-faktura om 500 kr har gått till inkasso

- a.) Upprätta en förteckning
- b.) När behöver du senast lämna in din förteckning till överförmyndaren?
- c.) Vilka underlag behöver du skicka in med förteckningen?
- d.) Vilka åtgärder bör du vidta utifrån de uppgifter du har kring huvudmannens tillgångar och skulder?

2. Du blev förordnad god man för Bengt den 2 januari 2022. Han bor i en bostadsrätt men har just fått plats på äldreboende. Följande är känt om hans tillgångar och skulder per den 2 januari 2022:

- Bostadsrätt med ett uppskattat marknadsvärde om 3 200 000 kr.
- 2 000 kr på ett personkonto
- 100 000 kr på ett sparkonto
- 500 kr i kontanter
- Bengts dotter har betalat hans hyra de senaste tre månaderna, till en total kostnad om 17 000 kr
- 1 000 000 kr bolån
- En apoteksfaktura om 200 kr med förfallodag 2022-01-31

- a.) Upprätta en förteckning
- b.) Hur redovisar du bostadsrätten och vilka åtgärder kan du tänkas behöva vidta med anledning av innehavet av denna.

- c.) Vilka skulder har huvudmannen och hur hanterar du respektive skuld?
- d.) Hur redovisar du kontanterna?

3. Du blev förvaltare för Cecilia den 7 maj 2022. Du besöker banken den 10 maj för att visa upp ditt registerutdrag och får tillgång till huvudmannens konto. Följande är känt om huvudmannens tillgångar och skulder:

- Den 7 maj fanns 10 000 kr på huvudmannens transaktionskonto, hon gör ett uttag den 9 maj så när du får tillgång till kontot den 10 maj finns bara 500 kr kvar.
- Värdet av huvudmannens aktier den 7 maj uppgick till 11 000 kr
- Huvudmannen har skulder hos Kronofogden om 780 000 kr
- En skuld hos CSN om 250 000 kr
- Blacolån 85 000 kr
- Privat skuld till huvudmannens mamma om 150 000 kr
- En obetald faktura för internetköp om 5 000 kr som inte gått till inkasso ännu

- a.) Upprätta en förteckning
- b.) Hur redovisar du huvudmannens uttag den 10 maj?
- c.) Vilka åtgärder bör du vidta utifrån de uppgifter du har kring huvudmannens tillgångar och skulder?

4. Du tackade den 25 juni 2021 ja till att bli god man åt den demente 95-åringen Anders, efter att ha fått frågan från överförmyndaren. Den 3 augusti får du ett brev från Göteborgs tingsrätt där det framgår att tingsrätten den 1 augusti fattat beslut om att förordna dig som god man i ärendet. Följande är känt om Anders tillgångar och skulder, per din förordnandedag.

- 45 000 kronor på ett transaktionskonto i Swedbank, dit Anders pension från Pensionsmyndigheten går in.
- 25 000 kronor på ett transaktionskonto i Nordea, dit Anders pension från AMF går in.
- 752 000 kronor på ett sparkonto i Swedbank.
- 250 kronor i kontant form i Anders plånbok, enligt uppgift från boendepersonalen.
- Vid genomgång av kontoutdrag från banken framgår att det den 2 augusti sattes in 300 kronor på transaktionskontot i Swedbank.
- en gammal bil som Anders inte använt på 20 år, till ett ringa värde.

- a.) Upprätta en förteckning
- b.) Hur redovisar du huvudmannens bil?
- c.) Hur lägger du utifrån ovanstående uppgifter upp kontostrukturen? Vilka övriga åtgärder bör du vidta?

Årsräkningsövningar - fyll i årsräkningsblanketten med utgångspunkt i informationen nedan. Fundera även på om det är några åtgärder du behöver vidta angående ditt uppdrag som god man utifrån uppgifterna.

5. Du har varit god man i fem år för David och ska nu lämna in årsräkningen för 2021. Enligt årsräkningen för 2020 var de totala tillgångarna vid det årets slut 225 504 kronor, varav 45 000 kr fanns på transaktionskontot, 150 000 kr på ett överförmyndarspärtrat sparkonto, 30 000 kr utgjordes av fonder och 504 kr fanns på huvudmannens privata medel-konto.

- Bruttopension 10 000 kr/mån, skatt 2 000 kr/mån
- Bostadstillägg 3 000 kr/mån
- Restskatt om 300 kr betalades in till Skatteverket i juni 2021
- Hyra 7 000 kr per månad. Hyran för december drogs från huvudmannens konto först i januari 2022.
- El och energi uppgick till totalt 3 000 kr
- Medicin och läkare uppgick till 1 200 kr
- Du har fört över 35 000 kr till privata medel-kontot
- Huvudmannen tappade sitt bankomatkort och innan han fick ett nytt så överlämnade du 2 000 kr i kontanter.
- Efter beslut från överförmyndaren tog du ut arvode för ditt uppdrag som god man. Enligt beslutet hade du rätt till 12 000 kr brutto. Du tog ut ditt arvode netto om 9 000 kr och betalade in skatt (3 000 kr) och arbetsgivaravgifter (2 000 kr) till Skatteverket.

Transaktionerna belastade det överförmyndarspärtrade sparkontot.

- Du har betalat en faktura för inköp av soffa om 13 000 kr
- På huvudmannens privata medel-konto har inköp om totalt 25 000 kr gjorts.
- Efter beslut från överförmyndaren överförde du 30 000 kr från det överförmyndarspärtrade kontot till transaktionskontot.
- Vid årets slut fanns följande tillgångar:
 - Transaktionskonto: 75 500 kr
 - Sparkonto: 106 000 kr
 - Privata medel-konto: 10 504 kr
 - Fondkonto: 35 000 kr

- a.) Upprätta en årsräkning
- b.) Hur redovisar du överföringar till- respektive köp från huvudmannens privata medelskonto?
- c.) Hur redovisar du överföringen om 30 000 kronor från det spärrade kontot till transaktionskontot?
- d.) Vilka åtgärder behöver du vidta med anledning av beloppet på transaktionskontot?

6. Den 1 augusti 2021 utsåg tingsrätten dig till god man för Sofia. Av din tillgångförteckning där du redovisade Sofias tillgångar och skulder per denna dag framgår att hon då hade kontotillgångar om totalt 199 500 kr och skulder om 3 700 kr. Utöver dessa finns även fonder till ett värde av 1000 kr och en fastighet (Sofias sommarstuga). I februari året därpå är det dags att upprätta din första årsräkning i ärendet.

Följande uppgifter finns om vad som skett under redovisningsperioden:

- Bruttopension om 60 000 kr, varav 18 000 kr i skatt, under redovisningsperioden
- I december sålde du, med samtycke från Sofia och överförmyndaren, Sofias sommarstuga. Handpenningen och slutlikviden uppgick till totalt 1 000 000 kr, beloppet sattes in på ett överförmyndarspärtrat sparkonto.
- Hela skulden inklusive ränta har betalats med 4 200 kr under perioden.
- Utgifter för hyra om totalt 61 100 kr under perioden.
- Privata medel om 4 000 kr under perioden, som du överfört till huvudmannens eget ”privata medel-konto” som hon har ensam dispositionsrätt till.
- Utgifter för apotek och läkare om totalt 7 000 kr under perioden.
- Utgifter för telefon och tv-avgifter om totalt 8 000 kr under perioden.
- Kostnaden för hemförsäkring var 1 200 kr
- Fonderna har ökat i värde, enligt årsbeskedet var fonderna värda 1 500 kr den 31 december.
- Saldo på ospärtrat transaktionskonto per 31/12 enligt årsbesked: 6000 kr
- Saldo på överförmyndarspärtrat sparkonto per 31/12 enligt årsbesked: 1 150 000 kr
- Saldo på Sofias eget konto för hantering av privata medel per 31/12 enligt årsbesked: 387 kronor
- I Sofias plånbok fanns per årsskiftet 210 kr

a.) Upprätta en årsräkning

b.) Vilka åtgärder bör du vidta med anledning av beloppet på transaktionskontot?

c.) Vilka åtgärder kan du tänkas behöva vidta med anledning av huvudmannens totala tillgångar och hur de är placerade.

7. Den 1 juni 2021 blev du utsedd som god man åt Sven Svensson, efter överförmyndarens beslut om byte av ställföreträdare.

Följande uppgifter finns:

- Innan du blev god man för Sven hade han en god man som hette Kristina. I den förra gode mannen Kristinas sluträkning redovisades följande tillgångar per 2022-05-31: bankkonto 50 000 kronor, marknadsvärde fonder 30 000 kronor, marknadsvärde aktier 210 000 kronor. Därutöver fanns 42 kronor på Svens eget konto, som han disponerar själv för hantering av privata medel.
- Enligt kontrolluppgiften från Pensionsmyndigheten har Sven under hela 2021 fått totalt 84 000 kronor i bruttopension, varav 25 200 i preliminärskatt. Pensionen har varit lika stor varje månad.
- Sven betalar varje månad 3 500 kronor i hyra för sin lägenhet.

- Varje månad köper Sven fonder för 1 000 kronor.
- Varje månad överför du 1 000 kronor som privata medel till Svens eget konto.
- Den 25 maj fick Sven 2 000 kronor i skatteåterbäring.
- Svens telefonkostnader under den period du är god man uppgår till 2 000 kronor.
- Svens läkarbesök på juldagen kostade 300 kronor, vilket du betalade via faktura någon dag senare.
- I juli 2021 kontaktar Kristina dig och visar upp ett arvodesbeslut från överförmyndaren, som visar att arvodet för perioden 2021-01-01 – 2021-05-31 bestämts till totalt 4 400 kronor brutto. Skatten på arvodet uppgår till 1 320 kronor och de arbetsgivaravgifterna 1 100 kronor, du betalar ut arvodet till Kristina och betalar in till Skatteverket.
- Enligt årsbesked från banken är Svens totala tillgångar per 2021-12-31: bankkonto 38 000 kronor, marknadsvärde fonder 50 000 kronor, marknadsvärde aktier 200 000 kronor. På Svens eget konto för privata medel fanns 1 200 kronor.

a.) Upprätta en årsräkning

b.) Hur redovisar du skatteåterbäringen?

c.) Vilka åtgärder kan du behöva vidta med hänsyn till hur huvudmannens pengar är placerade?

8. Den 1 februari 2021 blev du utsedd som god man åt Silvia. Före den 1 mars 2022 ska årsräkningen ha kommit överförmyndaren till handa.

Följande uppgifter finns.

- I den förteckning du lämnat in till överförmyndaren redovisade du följande tillgångar per 2021-02-01: bankkonto 70 000 kronor, sparkonto 50 000 kr marknadsvärde fonder 150 000 kronor, marknadsvärde aktier 50 000 kronor. Silvia ägde även en fastighet.
- Enligt kontrolluppgiften från Försäkringskassan har Silvia under hela 2021 fått totalt 132 000 kronor i bruttopension, varav 39 000 i preliminärskatt. Pensionen har varit lika stor varje månad. Pensionen utbetalas alltid den 20:e varje månad.
- Hyra och omvårdnad för Silvias boende på ålderdomshem har betalats med 4 500 kronor i förskott den sista varje månad.
- Varje månad köper Silvia fonder för 1 000 kronor.
- I juni 2021 sålde du, med överförmyndarnämndens och Silvias samtycke, Silvias fastighet. Försäljningspriset uppgick till 225 000 kronor och sattes in på transaktionskontot.
- För att inte transaktionskontot skulle innehålla mer än 50 000 kr förde du över 255 000 kr från transaktionskontot till det överförmyndarspärade sparkontot.
- Varje månad har du som god man överlämnat 1 000 kronor i kontanter som fickpengar, vilka förvaras i en handkassa i Silvias boende.
- De totala kostnaderna för apotek och sjukvård under redovisningsperioden uppgick till 4 500 kronor.
- Den 25 maj fick Silvia 1 500 kronor i skatteåterbäring.
- Hemförsäkringen för hela året betalades i januari.

- Silvia telefonkostnader under den period du är god man uppgår till 10 950 kronor, vilket förklaras med ett stort antal telefonsamtal till Silvias son i London.
- Silvias läkarbesök på nyårsafton 2021 kostade 300 kronor, vilket du betalade via faktura någon dag senare.
- Enligt årsbesked från bank fanns det 39 800 kronor per 2021-12-31 på det ospärrade transaktionskontot samt 310 000 kronor på ett överförmyndarspärtrat sparkonto. Ränta på sparkontot har utfallit med 7 000 kronor varav 2000 kronor försvann i skatt. Marknadsvärdet för fonderna per samma datum var 170 000 kronor samt för aktierna 55 000 kronor.
- Den 31 december fanns det 1 250 kronor i Silvias handkassa på boendet. ’

- a.) Upprätta en årsräkning
- b.) Hur redovisar du huvudmannens hemförsäkring?
- c.) Hur redovisar du kontantöverlämning av privata medel?
- d.) Hur redovisar du överföringen till det överförmyndarspärtrade sparkontot?

Sluträkningsövning - fyll i sluträkningsblanketten med utgångspunkt i informationen nedan.

9. Du har varit god man åt Östen i tre år. Den 30 mars 2022 avled Östen. Upprätta en sluträkning, utifrån följande uppgifter:

- Av årsräkningen för 2021 framgår att Östen hade följande tillgångar vid årsskiftet:
 - Transaktionskonto: 35 000 kr
 - Sparkonto 15 000 kr
 - Privata medel: 3 000 kr
 - Aktier: 100 000 kr
- Av pensionsmyndighetens utbetalningsavi framgår följande om månadsutbetalningarna:
 - 9 000 kr bruttopension
 - 4 000 kr bostadstillägg
 - 3 000 kr skatt
- Hyran och omvårdnad totalt 15 000 kr
- I februari 2021 ber Östen dig att köpa ett årskort till IFK Göteborgs hemmamatcher på Gamla Ullevi åt honom, vilket kostar 3 000 kronor. Självklart ordnar du detta omedelbart!
- Du har överlämnat 2 000 kr i månaden i privata medel De överlämnas alltid den 15:e varje månad, då du besöker Östen.
- De totala utgifterna för läkarbesök under perioden är endast 300 kronor.
- Telefonkostnaderna uppgick till 1 500 kronor under den period under 2022 som du är god man.
- I februari sker en utdelning från Östens aktier. Utdelningen är på 4 000 kronor brutto, varav 500 dras i skatt.

- Enligt kapital- och räntebesked från bank fanns det 42 700 kronor per 2021-03-30 på det ospärrade transaktionskontot samt 15 000 kronor på ett överförmyndarspärtrat sparkonto. Marknadsvärdet för aktierna 115 000 kronor.
- I handkassan på boendet fanns det 250 kronor den dag ditt uppdrag som god man upphörde. I Östens plånbok fanns per samma dag 52 kronor.

- a.) Upprätta en sluträkning
- b.) När behöver du senast lämna in sluträkningen till överförmyndaren?
- c.) När upphör ditt uppdrag som god man?
- d.) Vad, utöver att upprätta sluträkningen, behöver du göra efter att ditt uppdrag har upphört.